

Vergaderjaar 2015–2016

32 317

JBZ-Raad

FX

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 4 maart 2016

De vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-Raad¹ heeft in haar vergadering van 19 januari 2016 gesproken over de geannoteerde agenda van de informele JBZ-Raad van 25-26 januari 2016 te Amsterdam, door de Minister van Veiligheid en Justitie aangeboden bij brief van 14 januari 2016.² Naar aanleiding hiervan is op 22 januari 2016 aan de Minister een brief gestuurd.

De Minister heeft op 3 maart 2016 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad, Van Dooren

¹ Samenstelling:

Engels (D66), Ruers (SP), Van Bijsterveld (CDA), Duthler (VVD), Ten Hoeve (OSF), Van Kappen (VVD), Strik (GL) (*vicevoorzitter*), Knip (VVD), Beuving (PvdA), Popken (PVV), Swagerman (VVD), Schrijver (PvdA), Gerkens (SP), Bikker (CU), Bredenoord (D66), Van Dijk (SGP), Knapen (CDA), Markuszower (PVV) (*voorzitter*), Nooren (PvdA), Oomen-Ruijten (CDA), Rombouts (CDA), Van Rooijen (50PLUS), Stienen (D66), Teunissen (PvdD), Van Weerdenburg (PVV), Wezel (SP)

² *Kamerstukken I* 2015–2016, 32 317, FR.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR IMMIGRATIE EN ASIEL / JBZ-RAAD

Aan de Minister van Veiligheid en Justitie

Den Haag, 22 januari 2016

De vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-Raad (I&A/JBZ) heeft in haar vergadering van 19 januari 2016 gesproken over de geannoteerde agenda van de informele JBZ-Raad van 25-26 januari 2016 te Amsterdam, door u aangeboden bij brief van 14 januari 2016.³ De leden van de **SP**-fractie hebben naar aanleiding hiervan de volgende vragen en opmerkingen.

Inleiding

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele JBZ-Raad van 25-26 januari 2016, in het bijzonder de passages over de Europese forensische ruimte.⁴ In de geannoteerde agenda stelt u dat het momenteel nog vaak gebeurt dat officieren van justitie en rechters forensisch bewijs uit een andere lidstaat niet zonder meer kunnen accepteren, omdat zij onvoldoende zicht hebben op hoe het forensisch onderzoek in een andere lidstaat is uitgevoerd en of de kwaliteit van het uitgevoerde onderzoek voldoende is. U schrijft tevens dat «de uitwisseling van forensisch bewijs versoepeld zou kunnen worden door de creatie van een Europese forensische ruimte. Een virtuele ruimte waar procedures van aanbieders van forensische diensten in de lidstaten meer op elkaar afgestemd worden en waar gestreefd wordt om de kwaliteit van het onderzoek op voldoende niveau te krijgen.»⁵ Verderop stelt u dat de lidstaten het belang van een Europese forensische ruimte wel onderschrijven maar dat enkele lidstaten geen verplichtingen op dit gebied wensen aan te gaan in verband met de daarvoor benodigde investeringen.

De leden van de SP-fractie stellen vast dat voldoende kwaliteit van forensisch onderzoek, naar Nederlandse maatstaven, in al de lidstaten van de EU niet te garanderen is, waardoor het OM en de rechters terecht niet zonder meer op het resultaat van het forensisch onderzoek uit andere lidstaten kunnen afgaan. U wilt dat serieuze probleem, als deze leden het goed zien, oplossen met één Europese forensische ruimte, een streefnorm voor de kwaliteit van forensische zorg voor de lidstaten en een uitwisseling van best practices. De leden van de SP-fractie ontvangen verder graag uw reactie op onderstaande vragen:

Vragen van de leden van de SP-fractie

1. Wat verstaat u onder «één Europese forensische ruimte»?
2. Op grond van welke argumenten meent u dat de creatie van een Europese forensische ruimte de garantie zou bieden dat het forensisch onderzoek uit de andere lidstaten van voldoende kwaliteit zal zijn?
3. Hoe meent u dat de kwaliteit van het Nederlandse opsporingsonderzoek dan nog kan worden gegarandeerd?
4. Deelt u de opvatting van de leden van de SP-fractie dat het vanwege gebrekkig onderzoek in het buitenland niet zo mag zijn dat de Nederlandse norm voor behoorlijk forensisch onderzoek wordt

³ Kamerstukken I 2015–2016, 32 317, FR.

⁴ Kamerstukken I 2015–2016, 32 317, FR, p. 7–8.

⁵ Kamerstukken I 2015–2016, 32 317, FR, p. 7.

prijsgegeven en dat ook in ons land de norm verlaagd wordt naar een onacceptabel niveau?

5. Deelt u de zorg van de leden van de SP-fractie dat door versoepeling van de normen voor forensisch onderzoek in Europa het gevaar reëel wordt dat de Nederlandse norm wordt uitgehold en daarmee het niveau van behoorlijke strafrechtpleging ernstig wordt aangetast? Zo nee, waarom niet?
6. Deelt u de opvatting van de leden van de SP-fractie dat het volkomen terecht is als officieren van justitie en rechters het voorgestelde forensische bewijs niet zonder meer accepteren als de lidstaten de opdracht krijgen slechts te streven om de kwaliteit van het forensisch onderzoek op voldoende niveau te krijgen en slechts de procedures meer op elkaar af te stemmen? Zo nee, waarom niet?
7. U schrijft dat de lidstaten het belang van een Europese forensische ruimte wel onderschrijven maar dat enkele lidstaten geen verplichtingen op dit gebied wensen aan te gaan in verband met de daarvoor benodigde investeringen. Meerdere lidstaten hebben aangegeven dat de beschikbare budgetten voor forensisch onderzoek onder druk staan. De leden van de SP-fractie hebben geen probleem met een verbeterde samenwerking en het uitwisselen van kennis en kunde op het gebied van forensisch onderzoek, maar vragen zich af waarom dit dan per sé door middel van een Europese forensische ruimte zou moeten, als dit ten koste kan gaan van de kwaliteit van en het vertrouwen in de Nederlandse opsporingsonderzoeken. Graag uw reactie hierop.
8. Is er gedacht aan alternatieven? Zo ja, welke?
9. Bent u het niet met de leden van de SP-fractie eens dat met de voorgestelde Europese forensische ruimte de Nederlandse strafrechtpleging op een onacceptabele wijze wordt uitgekleeft? Zo nee, waarom niet?

De vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-Raad verzoekt de regering met het bovenstaande rekening te houden bij de besprekingen in de informele JBZ-Raad op 25–26 januari 2016 en verneemt graag binnen vier weken antwoord op de gestelde vragen.

Voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad
G. Markuszower

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 maart 2016

In antwoord op uw brief van 22 januari 2016 deel ik u mee dat de schriftelijke vragen van de leden van de SP-fractie over het onderwerp Europese Forensische Ruimte op de geannoteerde agenda van de informele JBZ-Raad van 25 en 26 januari 2016 worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur

1. **Wat verstaat u onder «één Europese forensische ruimte»?**
7. **U schrijft dat de lidstaten het belang van een Europese forensische ruimte wel onderschrijven maar dat enkele lidstaten geen verplichtingen op dit gebied wensen aan te gaan in verband met de daarvoor benodigde investeringen. Meerdere lidstaten hebben aangegeven dat de beschikbare budgetten voor forensisch onderzoek onder druk staan. De leden van de SP-fractie hebben geen probleem met een verbeterde samenwerking en het uitwisselen van kennis en kunde op het gebied van forensisch onderzoek, maar vragen zich af waarom dit dan per sé door middel van een Europese forensische ruimte zou moeten, als dit ten koste kan gaan van de kwaliteit van en het vertrouwen in de Nederlandse opsporingsonderzoeken. Graag uw reactie hierop.**
8. **Is er gedacht aan alternatieven? Zo ja, welke?**

Antwoord:

Criminaliteit houdt zich niet aan landsgrenzen. EU-lidstaten wisselen daarom forensisch bewijs uit, zoals bijvoorbeeld DNA-profielen of vingerafdrukken. De kwaliteit van het forensisch bewijs wordt derhalve steeds belangrijker. Een Europese forensische ruimte (EFR) zal de kwaliteit van forensisch onderzoek in geheel Europa op een hoger niveau kunnen brengen. Het realiseren van deze forensische ruimte is effectiever dan met ieder van de 28 lidstaten afzonderlijk afspraken te maken over de kwaliteit van forensisch onderzoek. Het afspreken van minimale kwaliteitsnormen in Europees verband doet niets af aan de eisen en standaarden die wij in Nederland hebben en dus ook niet aan de kwaliteit van en het vertrouwen in Nederlandse opsporingsonderzoeken. Deze zijn en blijven onverminderd hoog. Door de realisering van een EU-breed minimum kwaliteitsniveau kunnen lidstaten en hun gerechtelijke autoriteiten vertrouwen op de kwaliteit van elkaars forensische onderzoeken, hetgeen de samenwerking tussen de lidstaten zal verbeteren en de uitwisseling van forensisch bewijs, kennis en kunde zal versoepelen.

2. **Op grond van welke argumenten meent u dat de creatie van een Europese forensische ruimte de garantie zou bieden dat het forensisch onderzoek uit de andere lidstaten van voldoende kwaliteit zal zijn?**

Antwoord:

Door afspraken te maken over minimale kwaliteitsnormen in combinatie met een internationaal erkend visitatiesysteem kan een kwaliteitsslag in Europa worden gemaakt. Hiermee wordt de basis gelegd voor versterking van het wederzijds vertrouwen in elkaars kennis en kunde en kan de samenwerking worden versoepeld.

3. **Hoe meent u dat de kwaliteit van het Nederlandse opsporingsonderzoek dan nog kan worden gegarandeerd?**
4. **Deelt u de opvatting van de leden van de SP-fractie dat het vanwege gebrekkig onderzoek in het buitenland niet zo mag zijn dat de Nederlandse norm voor behoorlijk forensisch onderzoek wordt prijsgegeven en dat ook in ons land de norm verlaagd wordt naar een onacceptabel niveau?**
5. **Deelt u de zorg van de leden van de SP-fractie dat door versoepeling van de normen voor forensisch onderzoek in Europa het gevaar reëel wordt dat de Nederlandse norm wordt**

uitgehouden en daarmee het niveau van behoorlijke strafrechtpleging ernstig wordt aangetast? Zo nee, waarom niet?

9. **Bent u het niet met de leden van de SP-fractie eens dat met de voorgestelde Europese forensische ruimte de Nederlandse strafrechtspleging op een onacceptabele wijze wordt uitgekleeft? Zo nee, waarom niet?**

Antwoord:

De in EFR verband te ontwikkelen standaarden samen met het gebruik van best practice manuals betreffen minimale kwaliteitsnormen en doen niets af aan de eisen en standaarden die wij in Nederland hebben. Deze blijven vanzelfsprekend op het huidige hoge niveau. Het zorgt er voor dat er in Europees verband een minimale kwaliteit van forensisch onderzoek gegarandeerd kan worden. Met het ontwikkelen van standaarden wordt onder andere voorkomen dat buitenlands forensisch bewijs dat in Nederland gebruikt wordt hier onnodig overgedaan moet worden. De zorgen van de SP-fractie deel ik dus niet. Van het uitkleden van de Nederlandse strafrechtspleging is dan ook geen sprake en niet valt in te zien wat dan het belang zou zijn van het agenderen van dit onderwerp in het kader van het Nederlands voorzitterschap als dat wel het effect zou zijn.

6. **Deelt u de opvatting van de leden van de SP-fractie dat het volkomen terecht is als officieren van justitie en rechters het voorgestelde forensische bewijs niet zonder meer accepteren als de lidstaten de opdracht krijgen slechts te streven om de kwaliteit van het forensisch onderzoek op voldoende niveau te krijgen en slechts de procedures meer op elkaar af te stemmen? Zo nee, waarom niet?**

Antwoord:

Nee, door uniform gebruik van werkwijzen, procedures en protocollen door forensische dienstverleners en andere instanties kan de kwaliteit van forensisch bewijs uit andere lidstaten van voldoende hoog niveau worden geacht om geaccepteerd te kunnen worden door Nederlandse officieren van justitie en rechters. Natuurlijk blijft het aan de rechter en officier in de individuele zaak om het bewijs te beoordelen en te wegen ten opzichte van ander bewijs.